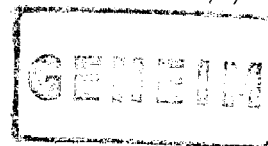

5 februari 1959

U 1122/59 - C 46 - P4/PS9.

PH 9617/17

Land: Indonesië.

Onderwerp: Kol. Ibnu SUTOWO's schorsing.

Referenties: Mijn no. 1133/59 van 5 februari 1959.

Datum van waarneming: Medio januari 1959.

Bron: Betrouwbaar.

Subbron: Beschikt over bevriende relaties met hooggeplaatste Indonesiërs.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. L.J.M. BEEL
Minister-President

Blein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Indonesië

KOL. IBNU SUTOWO'S SCHORSING

In augustus j.l. begon het leger op kleine schaal illegale ruilhandelstransacties van Palembang, Djambi en Telok Betong uit naar Singapore en omgekeerd uit te voeren, teneinde uit de opbrengst daarvan de Militaire Inlichtingendienst in het buitenland te bekostigen, daar de Centrale Regering geweigerd had om voor dit doel gelden beschikbaar te stellen.

Geleidelijk aan werd deze illegale ruilhandel uitgebreid om wapens en militaire uitrusting voor legereenheden in Zuid-Sumatra en Celebes aan te kopen, teneinde de positie van het leger te versterken.

De illegale ruilhandelstransacties werden door de Chef-Staf Leger, Lt.-Gen. A.H. NASUTION, gedeckt en de vergunningen namens hem door Brig.-Gen. Gatot SUBROTO getekend. Kol. Ibnu SUTOWO was verantwoordelijk voor de illegale ruilhandel uit Zuid-Sumatra en Lt.-Kol. Andi MATTALATA voor die uit Zuid-Celebes.

Veel bleef aan de strijktok hangen en verdween in de zakken van Kol. Ibnu SUTOWO, Brig.-Gen. Gatot SUBROTO en lagere officieren.

Teneinde zich nog meer te verrijken, spande Ibnu SUTOWO samen met Lt.-Kol. DACHJAR, Commandant van Djakarta, om ook Tandjong Priok voor illegale ruilhandelstransacties te gebruiken. DACHJAR verleende zijn medewerking tegen betaling van een belangrijk deel van de opbrengst.

De illegale ruilhandel van het leger wekte de jaloezie van officieren van de Marine en Luchtmacht op. Zij drongen er bij hun superieuren op aan om eveneens aan de illegale ruilhandel mee te doen. De Marine en de Luchtmacht hebben echter op het land geen bevoegdheden - de Staat van Oorlog en Beleg is in handen van het leger - en zijn daardoor niet in de gelegenheid producten op te kopen en te transporteren.

De Chef-Staf Marine SUBYAKTO pleegde overleg met de Chef-Staf Luchtmacht SURYADARMA om deze wantoestand aan President SUKARNO te rapporteren. Besloten werd om Maj. MARSUDI, de ex-Chef-Staf van het Commando van Djakarta, die op zeer vertrouwelijke voet met SUKARNO staat, de President te laten inlichten.

Nadat SUKARNO door MARSUDI op de hoogte was gebracht, riep de President op 3 januari j.l. een geheime spoedzitting van het Kabinet in het "Merdeka Paleis" bijeen. Behalve de ministers nam alleen de Procureur-Generaal SUPRAPTO aan de zitting deel.

Na de zitting ontbood President SUKARNO de Chef-Staf Leger NASUTION en deelde deze mede van buitenstaanders te hebben vernomen, dat het leger zich met smokkeltransacties bezig hield. Hij verzocht NASUTION een onderzoek in te stellen en de nodige maatregelen te treffen.

Na zijn onderhoud met SUKARNO vergaderde NASUTION met zijn officieren op het legerhoofdkwartier. Teneinde de reputatie van het leger zo weinig mogelijk te schaden, werd besloten de schuld op een aantal minder belangrijke officieren te werpen en de voornaamste leiders in het leger, zoals NASUTION zelf, zijn vervanger Gatot SUBROTO, en Lt.-Kol. SUKENDRO, Hoofd Militaire Inlichtingendienst, te sparen. Van de omstandigheden werd tevens gebruik gemaakt om zich van Lt.-Kol. DACHJAR, Militair Commandant van Djakarta te ontdoen, omdat deze een vertrouweling van SUKARNO is. Zijn verwijdering is bedoeld om SUKARNO's macht te verminderen.

Tegen Lt.-Kol. Andi MATTALATA werden geen maatregelen genomen, uit vrees, dat hij in opstand zou komen. MATTALATA is een Boeginees en heeft een sterke positie in Zuid-Celebes.

Geschorst zijn:

Kol. Ibnu SUTOWO, 3de wnd. Chef-Staf Leger;
Lt.-Kol. DACHJAR, Commandant van Djakarta;
Lt.-Kol. SUKARDJO, wnd. Hoofd Militaire Inlichtingendienst
en een aantal minder belangrijke officieren.

Het wordt niet onmogelijk geacht, dat Lt.-Kol. SUKENDRO, die altijd pro-SUKARNO is geweest, als gevolg van deze affaire zich aan de zijde van NASUTION zal scharen.

Maj. MARSUDI werd enige maanden geleden van zijn functie van Chef-Staf van het Militair Commando van Djakarta ontheven en aan het Ministerie van Defensie toegevoegd, daar hij zich aan verduistering van gelden van het West-Irian Fonds en afpersing van KMT Chinezen had schuldig gemaakt. Hij is een communist en een zeer actief helper van SUKARNO. De laatste vond het niet nodig om MARSUDI's wangedrag te laten onderzoeken en met zijn overplaatsing naar het Ministerie van Defensie werd volstaan.

Medio januari 1959.